

ΜΗ ΧΑΛΝΕΣΑΙ

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΕΤΗΣΙΑ ΚΑΙ ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΕΑ ΜΟΝΟΝ : 'Εν Ἀθήναις καὶ ταῖς ἐπαρχ. φρ. 20 — 'Εν τῷ ἔξωτ. φρ. 30

ΑΓΓΕΛΙΑΙ : ἅπασι ἡ δία, λ. 40, τρίς ἕως ἑξάκις λ. 20, κατὰ μῆνα λ. 15, ἔτος ἡ ἑξαμηνίαν λ. 10.

— ΓΡΑΦΕΙΟΝ, ὁδὸς Μουσῶν, Ἀριθ. 6, ἀπέναντι τῆς οἰκίας Φιλιμόνου παρὰ τὴν πλατείαν τοῦ Συντάγματος. —

B. ΓΑΒΡΙΗΛΙΔΗΣ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

ΠΩΣ ΕΡΧΕΤΑΙ Ο ΗΓΕΜΩΝ ΤΗΣ ΒΟΥΛΓΑΡΙΑΣ;

Διατί καταβαίνει ὁ ἡγεμὼν τῆς Βουλγαρίας εἰς Ἑλλάδα; Διατί ἐπόθησεν ἡ ψυχὴ του νὰ πατήσῃ τὰ κλασικὰ τῶν Ἀθηνῶν ἐδάφη καὶ ξυνοσθῇ εἰς τὰ ἀνάκτορα τοῦ βασιλέως Γεωργίου; Διατί ἀκόμη, ὅπως ἀναπλήρῳσῃ τὴν πόθον αὐτοῦ, ὑπεδλήθη ἐκ' ἑν ἀέκων καὶ εἰς τὸ προσκύνημα τοῦ Σουλτάνου, ἀφοῦ ὁ Βόσπορος; καὶ ὁ Ἑλλησποντος ἄγουσιν εἰς τὸ Αἰγαῖον; Ἔρχεται ὡς περιηγητής; Ἔρχεται ὡς σύμμαχος; Ἔρχεται ὡς φίλος;

* * *

Ἐάν ἦρχετο incognito, ὅπως ἐνίοτε ὁ βασιλεὺς μας περιοδεύει τὰ θέατρα καὶ τὰ ἵπποδρόμια τῶν Μητροπόλεων τῆς Δύσεως, ξένον μετημφιστημένον ὄνομα, ἐάν ἦτο γνωστὸν ὅτι ὁ ἡγεμὼν τῆς Βουλγαρίας κάμνη τὸν ἀρχαιολόγον ἢ τὸν φιλάρχαιον, καὶ μὴ προηγόντο τοῦ ταξειδίου του τὰ ζαχαρωμένα ἄρθρα τῆς Βουλγαρίας καὶ τῆς Βουλγάρσκη Γκλάς, τῶν ὁποίων μεταφράσιν ἐξένισεν ἐν ταῖς στήλαις του ὁ «Αἰών», παραλαβὼν ἐκ τῆς ἑλληνικῆς «Φιλιππουπόλεως», ἄρθρα δι' ὧν ρητῶς ἀπεδίδεται πολιτικὴ σημασία εἰς τὸ ταξειδίον τοῦ ἡγεμόνος, τότε ἠδυνάμεθα νὰ ἐκλάβωμεν τὴν εἰς Ἑλλάδα ἀπόδοσιν του ὡς ἀπόδοσιν περιηγητοῦ καὶ νὰ ἀναμένωμεν νὰ ἴδωμεν τὸν ἡγεμόνα τῆς Βουλγαρίας παρακαθήμενον εἰς τὴν Table d'hôte ἢ τὸ Ἀναγνωστήριον τοῦ ξενοδοχείου τῆς «Ν. Βρετανίας» ἢ τῆς «Ἀγγλίας» μετὰ καὶ τῶν ἄλλων συναδέλφων του Γερμανῶν ἢ Ἀγγλῶν ἢ Σκανδιναυῶν.

Ἔρχεται λοιπὸν ὡς φίλος προσωπικὸς τοῦ βασιλέως μας; Ἄν καὶ εἴμεθα συνειθισμένοι νὰ βλέπωμεν τὸ ἑλληνικὸν ἀνάκτορον ὅσον οὐδὲν ἄλλο ἐν τῷ κόσμῳ, πλημμυροῦν κάθε λίγο καὶ κομμάτι ἀπὸ φίλους, φίλας, φιλαράκους, φιληνάδες, ἐξαδέλφους, ἐξαδέλφους, συμπεθέρους καὶ λοιποὺς, ὅλους αὐτοὺς καὶ μὲ ἓνα τίτλον δουκὸς, πρίγκηπος, δουκίσσης, μαρκησίας, κοντέσσης, οὐχ ἦττον δὲν δυνάμεθα νὰ δεχθῶμεν ὅτι ἡ πρώτη ἐπιστολὴ ἦν διὰ τοῦ πράκτορος Βυζαντινοῦ

ἀπὸ τῶν ὁ βασιλεὺς εἰς τὸν ἡγεμόνα ἐκαρποφόρησε τόσον ὥστε νὰ συναφθῇ στενὴ μετὰ τῶν δύο φίλων, καρπὸς τῆς ὁποίας εἶναι τὸ ταξειδίον αὐτὸ τοῦ ἡγεμόνος.

Ἔρχεται τότε ὡς σύμμαχος; Αὐτὴ ἡ τελευταία ἐρώτησις φαίνεται ἡ πιθανότερα πᾶσων. Καὶ αὐτὴν τὴν ὑπόθεσιν ἐσχημάτισαν βεβαίως ἐξ ὑπαγορεύσεως τοῦ ὑπουργοῦ τῶν ἐξωτερικῶν τῆς Βουλγαρίας, ὅστις πιστεύομεν νὰ εἶνε Ρώσος, αἱ δύο ἐφημερίδες Βουλγαρία καὶ Βουλγάρσκη Γκλάς. Λέγομεν ἐξ ἐμπνεύσεως τοῦ ὑπουργοῦ τῶν ἐξωτερικῶν, διότι ἀφ' οὗτο ὁ ἡγεμὼν τῆς Βουλγαρίας παραβῆκε τὸν ὄρον του ἐσύλησε τὸ Βουλγαρικὸν Σύνταγμα, τὸ ὁποῖον ἀνεβίβασεν αὐτὸν εἰς τὸν θρόνον καὶ παρέδωκεν αὐτὸν καὶ τὴν Βουλγαρίαν εἰς καθάρως ρωσικὴν διοίκησιν, ἐπισήμως πλέον καταστήσας τὴν ἡγεμονίαν του ρωσικὴν ἐπαρχίαν, βεβαίως δὲν ὑπάρχει ἐλευθερία τύπου ἐκεῖ, ὅπως δὲν ὑπάρχει οὐδεμίᾳ ἄλλῃ ἐλευθερία. Αἱ δύο ἐμπνευσμέναι ἐφημερίδες εἰς τὰ πολυσημαντὰ ἄρθρα τῶν ἀποβλέπουσιν οὐδὲν ἦττον οὐδὲν ἔλαττον ἢ εἰς τὴν συνομολόγησιν ἑλληνοβουλγαρικῆς συμμαχίας. Ἡ μία λέγει:

«*Ἀλλ' ἔαρ, κατὰ τὰς ἐρεστώσας περιστάσεις, ὧν ὑπὸ αὐτὸ κράτος διατελεῖ ἡ Ἀνατολή, ἐκ τῶν φιλοφρονητικῶν πούτων ἐπισκέψεων ἠδύνατο νὰ παραχθῇ προσέγγισις τις πείρουσα εἰς τὸν σχηματισμὸν ὁμοσπονδίας τῶν διαφόρων κρατῶν τῆς χερσονήσου τοῦ Αἰμου, ὁλόκληρος ἡ ἡμετέρα χώρα θὰ χαιρέτιση τὸ τοιοῦτο ἀποτέλεσμα μετ' ἐγκαρδίου νέρθουσιασμοῦ.*» Ἡ ἄλλη, ἡ Βουλγάρσκη Γκλάς, εἶνε διαχυτικωτέρα. Ἐκχύνεται εἰς συγκινήσεις ὑπὲρ τῆς ἑλληνικῆς ἐπαναστάσεως καὶ τῆς Φιλικῆς Ἐταιρίας, δι' ὧν πρώτιστα ἐνεφυσήθη εἰς τοὺς Βουλγάρους τὸ αἶσθημα τῆς πολιτικῆς ἐλευθερίας. Ὅμιλεῖ περὶ ἐθνικῆς ὀφειλῆς τῶν Βουλγάρων εἰς τοὺς Ἕλληνας. Παραδέχεται ὅτι ἐπικρατεῖ ἀδελφότης μετὰ τῶν Βουλγάρων καὶ τῶν Ἑλλήνων τῆς Ρωμυλίας. Συνηγορεῖ ὑπὲρ τῆς παύσεως τοῦ διωγμοῦ τῶν Βουλγάρων τῆς ἡγεμονίας κατὰ τῶν Ἑλλήνων τῆς Βουλγαρίας. Ἐκφράζει τὴν πεποίθησίν της, «ὅτι μὲ ὀλίγην καλὴν θέλησιν νὲξ ἀμφοτέρων τῶν μερῶν δὲν εἶνε δύσκολον νὰ ἐπιτευχθῇ συνεννόησις τις καὶ ἐπὶ τῆς ὑποθέσεως τῆς Μακεδονίας, καὶ τότε, αἰρουμένων πάντων τῶν ἄλλων, τῶν ἀντεγκλήσεων καὶ τῆς κακῆς συνεννοήσεως, δὲν θὰ ὑπάρχῃ πλέον νὰ ἐνανθῆ ἐμπόδιον διὰ πολιτικὴν ἀλληλεγγύωσιν φιλικὴν.» Χωρεῖ ἀκόμη περαιτέρω ἢ «Βουλγαρικὴ Φωνή»: Ὀνομάζει τὸ Πατριαρχεῖον ἄγιον, καὶ δὲν ἀμφιβάλλει ὅτι αὐτὸ τὸ

«ἅγιον Πατριαρχεῖον, βλέπον ὅτι ἄλλοι καιροὶ ἐπῆλθον, θά κατανοήσῃ τὸ δυνατόν τῆς ἀρσεως τοῦ σχίσματος.» Καὶ ἐπὶ τέλους καταλήγει εἰς τὴν εὐχὴν ἐλληνικῆς συμμάχιας: «Θά ἦνε, λέγει, εὐτύχημα δι' ἡμᾶς, ἐν ὃ ἡγεμῶν ἡμῶν καὶ πῶ βασιλεὺς τῆς Ἑλλάδος πεισθῶσιν ἀμοιβαίως, ὅτι ἡ μόνη ἡλύσι; τοῦ ἀνατολικοῦ ζητήματος, ἔγκειται ἐν τῷ συνδέσμῳ πασῶν τῶν ἐθνικοτήτων τῆς Ἰλλυρικῆς χερσονήσου.»

* *

Εἶνε ταῦτα σαφῆ;

Ὡς λόγια καὶ γραφόμενα τὰ εὐρίσκομεν σαφέστατα. Εἶναι μάλιστα τόσον ὀξεῖα, ὥστε ὁμοιάζουν τὰ πνεύματα ἐκεῖνα, τὰ ὁποῖα καὶ ὀφραϊνόμενός τις δύναται νὰ μεθύσῃ. Καὶ οἱ ἔχοντες ἀσθενῆ τὰ νεῦρα, οἱ παιδευόμενοι εὐκόλως ἐν τῇ μέθῃ αὐτῇ, ἠδύνατο νὰ καταληφθῶσιν ὑπὸ συγκινήσεως ἐπιληπτικῆς καὶ νὰ θερμανθῶσι καὶ νὰ ζητωκραυγάσῃ καὶ νὰ θελήσῃ ν' ἀσπασθῶσι τὸν ἡγεμόνα τῆς Βουλγαρίας ὅστις ἔρχεται νὰ ἀποδώσῃ εἰς τὸν Βασιλέα μας τὴν ἐθνικὴν ὀφειλὴν τοῦ βουλγαρικοῦ ἔθνους καὶ νὰ θέσῃ τὰς βάσεις τῆς λύσεως τοῦ ἀνατολικοῦ ζητήματος ὑπὲρ Ἑλλήνων καὶ Βουλγάρων.

Ἄλλ' ἐνῷ αὐτὰ λέγονται καὶ αὐτὰ γράφονται, ἄς ἴδωμεν καὶ ὁποῖα γίνονται ὑπὸ τῶν Βουλγάρων ἀπέναντι τῶν Ἑλλήνων.

Καὶ πρῶτον μὴν ἐξήγησιν, κύριοι Βούλγαροι. Ὁ Ἑλληνισμὸς δὲν ἔχει ἔδραν τοῦ οὐδὲ τὰ ἀνάκτορα τοῦ βασιλέως Γεωργίου, οὐδὲ τὴν πρωτεύουσαν τῶν Ἀθηναίων, οὐδὲ τὴν ἐπικράτειαν τῆς Ἑλλάδος.

Ὁ Ἑλληνισμὸς ἀποβλέπει μακρὰν, ὅπως σεῖς ἀποβλέπετε μακρότερα. Εἴμεθα ἔθνος χωρισμένον εἰς ἐλευθέρους καὶ δούλους· ἂν φαντάζεσθε ποτε ὅτι οἰκογένεια, τῆς ὁποίας δύο κόραι ἠγματοτίσθησαν ὑπὸ ληστῶν, ἀρνούμενων νὰ τὰς ἀποδώσωσιν, εἰμὴ διὰ λύτρων αἵματος ἢ χρήματος, ὅτι δύναται ἡ οἰκογένεια νὰ λησμονήσῃ τὰς δύο αὐτὰς κόρας καὶ νὰ μὴ περισυλλέγηται διὰ νὰ ἐπιτεθῇ μίαν ἡμέραν κατὰ τῶν ληστῶν, κύριοι Βούλγαροι ἀπατάσθε! Εἴμεθα μετὰ τοῦ ἁγίου, ὅπως τώρα τὸ ὀνομάζετε, Πατριαρχεῖον συνδεδεμένον, ὅπως δὲν δύνασθε ἀκόμη νὰ φαντασθῆτε. Ἄν ἦνε αἱ Ἀθῆναι τὸ στέμμα ἡμῶν, ψυχῇ ἡμῶν εἶνε τὸ πατριαρχεῖον. Πᾶσαν πληγὴν, ἣν καταφέρετε κατὰ τοῦ Πατριαρχείου, εἶνε πληγὴ ἐναντίον ἡμῶν ἐξ ἀνανακλάσεως. Τὴν αἰσθανόμεθα, ὅπως ἠσθάνθη ὁ ἀδελφός τοῦ Λουὶ Μπλάν τὸ τραῦμα ὅπερ κατινέχθη ἐναντίον τοῦ ἐν ἄλλῃ πόλει εὐρισκομένου ἀδελφοῦ του καὶ εἰσελθὼν αὐθωρεῖ εἰς τὸν σιδηρόδρομον τὸν εὖρε πληγωμένον ἐπὶ τῆς κλίνης του. Ἄν ἦνε ἡ ἐλευθέρη Ἑλλὰς ἡ ρομφαία μας, τὸ Πατριαρχεῖον εἶνε ἡ πορφύρα μας, καὶ τὴν πορφυρὰν αὐτὴν τὴν ἔχετε καθημαγμένην, κύριοι Βούλγαροι. Εἶδετε ὅτι ἐλάδομεν ἀναιμάκτως Θεσσαλίαν καὶ μίαν ἐπαρχίαν τῆς Ἡπείρου καὶ ἀντὶ νὰ ἀγαλλιασθῶμεν, ἀπ' ἐναντίας, ἐπενήθησαμεν!

Εἶδετε ὅτι δὲν ἐννοοῦμεν Ἑλληνισμὸν μὴ περιλαμβάνοντα τὴν γῆν ἐκείνην, ἐξ ἧς ἄλλοτε ἠκτινοβόλησε τὸ ὄνομά μας ἐπὶ τῆς ὑψηλοῦ ὄλης, εἰς ἣν ὀφείλονται δύο πολιτισμοὶ ἐν τῇ Ἀσίᾳ καὶ ἐν τῇ Εὐρώπῃ, τὴν ἀτυχῆ, ὅπως τὴν ὀνομάζετε, καὶ ὅπως εἶναι καὶ ἐξ αἰτίας σας καὶ ἐξ αἰτίας μας, Μακεδονίαν. Γνωρίζετε ὅτι ἡ Θράκη εἶναι ζυμωμένη ἀπὸ τὰ αἵματά μας καὶ ὅτι αἱ ρίζαι ὄλης τῆς θρακικῆς βλαστήσεως εἶναι πορφυραὶ ἐξ αἵματος ἐλληνικοῦ. Τί νὰ σὰς κάμωμεν; ὅταν ἐγεννήσθε σεῖς, ἡμεῖς ἡγεμονεύομεν. Τοιοῦτοι δὲ τίτλοι οὔτε λησμονοῦνται, οὔτε παραγράφονται. Εἴμεθα ἐμπλεγεγμένοι εἰς δίκην, ἐξ ἐκείνων αἰτινῆς δίκαι-

νίζονται, ἀλλὰ μίαν ἡμέραν ἀποφασίζονται, ἐξ ἐκείνων αἰτινῆς μεταδίδονται κληρονομικῶς ἀπὸ πατρὸς εἰς υἱόν, καὶ ἀπὸ υἱοῦ εἰς ἔγγονον, καὶ ἀπὸ τοῦ ὑστάτου δὲ τῶν ἀπογόνων δὲν ἐγκαταλείπονται, ἀλλὰ διεκδικοῦνται. Εἰς τὴν δίκην αὐτὴν παρίστασθε μεριδιοῦχοι· οἱ τίτλοι σας θὰ ἐξετασθῶσι καὶ ὁ ὑπέρτατος δικαστής—ὁ περὶ ὑπάρξεως· ἐθνολογικὸς ἀγὼν—θ' ἀποφασίσῃ.

Ἄλλὰ τώρα ἐπιζητεῖτε συμβιβασμὸν. Ἄς ἴδωμεν πῶς ἔργασθε ζητοῦντες συμβιβασμὸν; Φέρετε τοῦλάχιστον κλάδον ἐλαίας μετὰ χεῖρας, ἢ προτείνετε λόγγην; Τὰ δύο ἄρθρα τῶν ἐφημερίδων, δι' ὧν προπέμπετε τὸν Ἠγεμόνα εἰς Ἀθῆνας, σὰς τὰ χαρίζομεν. Εἴμεθα ἡ κλασικὴ γῆ τῶν ἄρθρων καὶ τῶν ἐφημερίδων· ἄρθρα δὲν διψῶμεν καὶ ἡ θέα των, ὅπως ἡ θέα τῶν ὄψων εἰς τὸν χορτασμένον, μὰ προκαλεῖ ἔμετον.

* *

Ἄφ' ἧς στιγμῆς διεδόθη ὅτι ὁ νέος πολιτικὸς πράκτωρ μας ἐν Σόφια κ. Κλέων Ραγκαβῆς, μεταλλάσων τὴν ἀρνητικὴν πολιτικὴν τοῦ κ. Βυζαντίου καὶ τὴν οὐδενιστικὴν τοῦ Δόσκου, ἐτράπη γραμμὴν θετικωτέρας ἐνεργείας, ἐξήτησε προσέγγισιν τῶν δύο ἐπικρατειῶν καὶ ὡς καρπὸς τῆς προσεγγίσεως αὐτῆς ἀπεδείχθη ἡ ἐπίσκεψις τοῦ ἡγεμόνος παρὰ τῷ βασιλεῖ τῆς Ἑλλάδος, ἐν γεγονόσι μὲγα, τερατώδες, ἀκαταλόγιστον, ἐτελεῖτο ἐν Κωνσταντινουπόλει, **ἡ ἐγκαθίδρυσις τοῦ Ἐξάρχου πάσης Βουλγαρίας μετὰ τῆς Συνόδου του.** Ἄν ἤρξετο ὁ Πάπας ἐδῶ μὲ τὴν αὐλὴν του, ἂν μετέβαιον ὅλοι οἱ Ἀρχιεπίσκοποι τῆς Ἀγγλικανικῆς Ἐκκλησίας καὶ ἐνεκαθίσταντο ἐν Μόσχᾳ καὶ Πετροπόλει, ἂν ἀνεχώρει ὁ Σεῖχουλίσλαμς τῶν Τούρκων μαζὺ μὲ ἐν δζαμί ἐν Ρώμῃ, ὅλα αὐτὰ θὰ ἦσαν ἐπίσης παράδοξα, ὡς παράδοξος ὑπῆρξεν ἡ ἐν μέσῳ Ὀρτάκιοι τοῦ Βοσπόρου ἐγκαθίδρυσις τοῦ Ἐξάρχου Βουλγαρίας μετὰ τῆς Συνόδου αὐτοῦ. Κατὰ τίνος ἡ ἐγκαθίδρυσις αὕτη ἐστρέφετο; ὄχι βέβαια κατὰ τῆς Πύλης, ἣν μάλιστα καὶ ἐκολάκρευε παρουσιάζουσα τὴν Βουλγαρίαν ὄχι πλέον ὡς ὑπόφορον ἡγεμονίαν τῆς ἐπικυριάρχου Πύλης, ἀλλ' ὡς καθαρῶς τουρκικὴν ἐπαρχίαν. Ἐστρέφετο κατὰ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου καὶ τοῦ Ἑλληνισμοῦ Ὀρθόξης καὶ Μακεδονίας. Τὸ Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον διεμαρτυρήθη, ἀλλ' ὁ Ἐξάρχος καὶ ἡ Σύνοδος ἔμεινε καὶ μένει ἐν Κωνσταντινουπόλει. Ἡ Πύλη διεπραγματεύετο μετὰ τῆς Ρωσίας τὸ ζήτημα τῆς πολεμικῆς ἀποζημιώσεως καὶ ἴσως ἀντὶ κεφαλαίων καὶ ἀντὶ τόκων ἐπλήρωσε τὴν Ρωσίαν μὲ τὸ πραξικόπημα τῆς Βουλγαρικῆς Ἐκκλησίας. Συγχρόνως ἡ Πύλη ἔθετο ἀνοσίαν χεῖρα κατὰ τῶν λεγομένων *βερατιῶν*, προνομίων δηλαδή τῶν ἐπισκοπικῶν περιφερειῶν, ἀπὸ τῆς Κατακτήσεως ἀπονεμηθέντων, ταῦτό εἶπεῖν ἐλευθεριῶν, ἂν ἐπιτρέπηται ἡ λέξις αὕτη ὑπὸ ξένῃν κυριαρχίαν, τῶν δούλων Ἑλλήνων.

Δὲν εἶχεν ἀρὰ γε ἡ ἀνοσιουργία αὕτη τῆς Πύλης, καθ' ἧς παλαίει τὸ ἅγιον, κατὰ τοὺς Βουλγάρους, πατριαρχεῖον καμμίαν σχέσιν μὲ τὴν ἐγκατάστασιν τοῦ βουλγάρου Ἐξάρχου καὶ τὰς διαπραγματεύσεις Πύλης καὶ Ρωσίας περὶ πολεμικῆς ἀποζημιώσεως;

Ἐχομεν ἡμῶς καὶ γεγονότα ἀνθελληνικά ἐν μέσῃ Βουλγαρίᾳ γεγονότα σφαδάζοντα ἐν τοῖς προσφάτοις ἀρχείοις τοῦ ἐπὶ τῶν ἐξωτερικῶν ὑπουργείου μας. Ἐνῷ ἡ κεντρικὴ κυβέρνησις ὑπέσχετο εἰς τὸν Κλέωνα Ραγκαβῆν ὅτι ἔδωσεν ἄδειαν νὰ ἀνοίξουν οἱ παρανόμως κλεισθέντες ἐλληνικοὶ ναοὶ καὶ τὰ ἐλληνικὰ σχολεῖα, οἱ διοικηταὶ ἐν τούτοις προφασίζόμενοι ὅτι θὰ ἐξαναστῇ ὁ Βουλγαρικὸς λαὸς, οὔτε ναοὺς ἤνοιξαν οὔτε σχολεῖα ἐλληνικὰ ἀπέδωσεν εἰς τοὺς

νομίμους κυρίους των, τὰς ἑλληνικὰς λεγομένας Κοινοτήτας.

Καὶ ἰδοὺ ἡ μνήμη ἡμῶν παρουσιάζει ἄλλο φαινόμενον ἑλληνοβουλγαρικοῦ συμβιβασμοῦ, τὸ ζήτημα τῆς ἑλληνικῆς ἰθαγενείας, τὸ ὁποῖον ἐπισήμως ἐνόμισεν ὅτι ἔλυσε ὁ κ. Κλέων Ραγκαβῆς, πραγματικῶς ὅμως δὲν ἔλυσε, διότι ἡ κυρία Βουλγαρία δὲν ἀναγνωρίζει ἑλληνας ὑπηκόους ἀκριβῶς ἐκείνους, τοὺς ὁποῖους δὲν ἀναγνωρίζει καὶ ἡ τουρκικὴ κυβέρνησις. Ὡστε κινδυνεύει τις νὰ πιστεύσῃ, ὅτι ὁ ἀγγελλόμενος ἑλληνοβουλγαρικὸς συμβιβασμὸς εἶνε καθαρὸς τουρκοβουλγαρικὸς συμβιβασμὸς.

Καὶ ποία εἶναι ἡ πολιτεία τῶν Βουλγάρων ἐν Μακεδονίᾳ; Ὑπάρχει βεβαίως μέρος τῆς Μακεδονίας βουλγαρικόν αὐτὸ δὲν τὸ ἀρνούμεθα. Ἄλλ' οἱ κύριοι Βούλγαροι δὲν ἐνεργοῦν ἐπὶ αὐτοῦ τοῦ μέρους τῆς βορείου Μακεδονίας. Ἐποφθαλμιοῦν τὴν νότιον Μακεδονίαν καὶ ἔστησαν τὸ διδασκαλεῖον των ἐν μέτῃ Θεσσαλονίκῃ, καθ' ἣν στιγμήν ἐγκλημάτων ὁ πρὸς Διόδωρον τῶν Ἑλληνικῶν Γραμμάτων Σύλλογος ὑπὸ τὴν φιλοπάτριδα τοῦ Πανταζίδου ἐνέργειαν ἔειλε τὸ Ἑλληνικὸν Διδασκαλεῖον.

* *

Ἔρχεσθε λοιπὸν, κύριοι Βούλγαροι, μὲ κλάδον ἐλαίας νὰ ἐπισκεφθῆτε τὰς Ἀθήνας μας ἢ μὲ λόγχας προτεταμέναις;

Καλεῖδάν

ΧΡΟΝΙΚΑ

Ἐξ ἄλλης ἐπιστολῆς ἐκ Πατρῶν, διαλαμβανούσης καὶ αὐτῆς περὶ τῆς λογοδοσίας τοῦ κ. Ρηγόπουλου, ἀποσπῶμεν μόνον τὸν πρόλογον:

«Ὅταν ἀνεθέταμεν εἰς τὸν κ. Ρηγόπουλον τὴν ἐντολὴν νὰ μᾶς ἀντιπροσωπεύσῃ παρὰ τῷ βασιλεῖ, δὲν τὸ ἐπράττομεν, διότι θεωροῦμεν αὐτὸν τὸν μόνον κατάλληλον διὰ τοῦτο. Μᾶς ἐπρότειναν τὸν κ. Ρηγόπουλον καὶ σιωπηλῶς τὸν παρεδέχθημεν, διότι θὰ ἦτο πολὺ προσβλητικὸν νὰ τὸν ἀποκρούσωμεν καὶ διότι ἐπὶ τέλος ἠλπίζομεν ὅτι θὰ κατώρθωνε νὰ ἐκπληρώσῃ τὴν ἐντολὴν μας ὅσον καὶ ἂν ἦτο Ρηγόπουλος.

Ἄλλ' ὁ κ. Ρηγόπουλος δὲν τὸ κατώρθωσε. Ὁ κ. Ρηγόπουλος ἐγίνε καταγέλαστος. Μήπως ὅμως διὰ τοῦτο πρέπει νὰ παραδεχθῆτε, ὅπως ὁ «Αἰών» προσπαθεῖ νὰ παραστήσῃ, ὅτι τὰ συλλαλητήριά μας δὲν εἶναι συναθροίσεις λαοῦ σκεπτομένου, λαοῦ πάσχοντος, λαοῦ ἔχοντος συναίσθησιν τῶν δικαιωμάτων του, λαοῦ ἔχοντος συναίσθησιν τῆς δυνάμεώς του;

Πρέπει νὰ ἐννοήσῃτε ὅτι ὁ λαὸς τῶν Πατρῶν δὲν κοιμάται. Πρέπει νὰ ἐννοήσῃτε ὅτι παρῆλθε διὰ τὰς Πάτρας ἡ ἐποχὴ, καθ' ἣν ὁ μὲν καὶ ὁ δὲ ἦσαν ἰσχυροὶ, διότι ἦσαν ἀρχηγοὶ κομμάτων.

Τὰ γεγονότα ἀλλεπάλληλα ἐπερχόμενα θὰ καταδείξωσι τὴν ἀλήθειαν τῶν λόγων μου».

Φυλακαί. Εἰς τὰς ἐνταῦθα φυλακὰς Μενδρσέ καὶ Κόκλα τῆ ἐπινεύσει τῆς διοικητικῆς ἀρχῆς ποικίλας μεταρ-

ρυθμίσεις ἐπὶνεγκεν ἡ ὑπὸ τοῦ συλλόγου Παρρασοῦ συστηθεῖσα πρὸς βελτίωσιν αὐτῶν ἐπιτροπὴ. Ὁ ἀκάματος πρόεδρος αὐτῆς πολλάκις τῆς ἡμέρας ἐπισκέπτεται τὰς φυλακὰς, οὐχ ἥττον καὶ τὰ λοιπὰ μέλη ἐργάζονται λίαν φιλοτίμως καὶ δραστηρίως ἄχρι τοῦδε μετεσχηματίσθησαν δωμάτια εἰς εὐρύχωρα σχολεῖα, ἕτερα εἰς ξυλουργεῖα, ὑποδηματοποιεῖα κλπ. εἰς ἕκαστον δὲ τούτων ὑπάρχει ἱκανὸν ὑλικὸν χρήσιμον πρὸς ἐργασίαν, ἢν μετὰ θερμῆς διδασκαλαὶ καὶ μαθητευόμενοι ἀνέλθων. Ἐν ἑκατέρῃ τῶν ἐν αὐταῖς σχολῶν φοιτῶσι πλείονες τῶν πενήκοντα κρατουμένων ἀσχολούμενοι εἰς τὴν ἐκμάθησιν τῆς στοιχειώδους ἀναγνώσεως, γραφῆς καὶ ἀριθμητικῶν πράξεων. Ὁ ἐκ τῆς ἀναγνώσεως βόμβος ὑπενθυμίζει εἰς τὸν ἐπισκεπτόμενον τὴν μειρακιδὴ μελωδίαν τῶν δημοτικῶν σχολείων ἄρα ἐκουσία πειθαρχία καὶ εὐκρινὴς εὐγνωμοσύνη πρὸς τοὺς διδάσκοντας, εἶνε ἐχέγγυα συνηγοροῦντα ὑπὲρ τῆς εὐδοώσεως τοῦ ἀρχαίου ἔργου καὶ μόνον ἡ τάξις τῶν λωποδυτῶν διαμαρτύρεται κατὰ πάσης ἐργασίας ἄλλὰ δὲν ἀμφιβάλλομεν, ὅτι ἡ ἐπιτροπὴ θέλει προνοήσῃ νὰ ἐφαρμόσῃ μέτρα ἀναγκαστικά πρὸς ἀποσόβησιν τῆς κακοήθους ἀντιδράσεως ἐκ τῆς τάξεως τῶν λωποδυτῶν, οἵτινες οὐδόλως ὑστεροῦσι νὰ λάβωσι μέρος εἰς τὸ δις καθ' ἑκάστην χορηγούμενον συσσίτιον.

Μανθάνομεν, ὅτι ἐντὸς ὀλίγου ἀρχεταὶ ἡ οἰκοδομὴ τοῦ Φρενοκομείου Δρομοκαίτου. Θεμέλιος λίθος τίθεται. . . ὁ βουλευτὴς Πατρῶν κ. Ρηγόπουλος.

Ὅφειλομεν νὰ συγχαρῶμεν καὶ τοὺς συνηγόρους τῆς νέας Ἑλένης Δεσποτάκη κυρίου Μομφεράτου καὶ Ἀραβαντινῶν, μετ' αὐταπαρνήσεως ἀναλαβόντας νὰ τὴν ὑπερασπισθῶσιν, ὅτε ἡ ἀτυχὴς Κρητικοπούλα δὲν εὕρισκε δικηγόρον νὰ τὴν ὑπερασπισθῇ.

Ὁ κ. Κωνστ. Νιώτης ἐξ Ἠλείας καὶ υἱὸς τοῦ Δημάρχου Λαμπεΐας, μετ' ἐξετάσεως, καθ' ἃς καὶ οἱ ἐξετάζοντες καθηγήται τοὺς τὸν ἐπῆνεσαν καὶ οἱ πολυπληθεῖς ἀρροαταὶ τοῦ τὸν ἐθαύμασαν καὶ τὸν ἐχειροκρότησαν, ἐγένετο διδάκτωρ τῆς Νομικῆς. Ὁμολογοῦμεν ἀληθῶς, ὅτι ὀλίγοι ἐκ τῶν μέχρι τοῦδε, ἀπὸ πολλῶν ἐτῶν, ἐξεταζομένων, εὐρέθησαν τόσον τελείως κατηρτισμένοι ἐπιστημονικῶς, ὅσον ὁ κ. Νιώτης. Ἐκ καρδίας συγχαίρομεν τοῖς ἰδίους αὐτοῦ πατριώταις ἐπὶ τῇ ἀποκτήσει ἐνὸς δεξιωτάτου ὑπερασπιστοῦ τῶν δικαίων των.

Ἡ ΚΑΡΔΙΑ ΤΟΥ ΚΟΥΜΟΥΝΔΟΥΡΟΥ

(ΕΚΘΗΣΙΣ ΒΙΔΙΚΟΥ ΑΝΤΑΠΟΚΡΙΤΟΥ)

Εἰς πένθιμον καὶ κατανοκτικὴν τελετὴν ἐκάλει ἀφωσιμένους φίλους ὁ πρὸς τὴν ἰσράν μνήμην ἄπειρος σεβασμὸς